

gemeenteraadscommissie sociale zaken, wonen, diversiteit en inburgering en samenlevingsopbouw

Zitting van 25 april 2018

Besluit

A-punt

BEHANDELD
Sociale dienstverlening

Samenstelling

de heer Franky Loveniers

mevrouw Freya Piryns; mevrouw Fatma Akbas; mevrouw Fauzaya Talhaoui; de heer Karim Bachar; mevrouw Greet van Gool; de heer Wim Van Osselaer; mevrouw Martine Vrints; de heer Martijn Van Esbroeck; de heer André Gantman; de heer Dirk Rochtus; mevrouw Lisa Geets; mevrouw Galina Matushina; mevrouw Carine Leys; mevrouw Monica De Coninck; de heer Philip Heylen; mevrouw Leyla Aydemir; de heer Mohamed Chebaa Amimou; de heer Danny Feyen; de heer Kevin Vereecken; mevrouw Fatima Talhaoui; de heer Dirk Van Duppen; de heer Gerolf Annemans; de heer Fons Duchateau; mevrouw Vera Drozdik; de heer Axel Polis; de heer Imade Annouri

Iedereen aanwezig, behalve:

de heer Karim Bachar; mevrouw Monica De Coninck; de heer Philip Heylen; de heer Mohamed Chebaa Amimou; mevrouw Fatima Talhaoui; de heer Dirk Van Duppen; mevrouw Vera Drozdik; de heer Imade Annouri

Zijn verontschuldigd:

de heer Franky Loveniers; mevrouw Greet van Gool

28	2018_GR_00238	Stadsmakers - Toelating speelstraten en ondersteuning straatvrijwilligers. Reglementen - Goedkeuring
----	---------------	---

Motivering

Gekoppelde besluiten

- 2017_GR_00300 - Binnengemeentelijke decentralisatie - Delegatie bevoegdheden: gemeenteraad - districtsraden - Goedkeuring
- 2017_GR_00296 - Stadsmakers - Stadsmakers voor Antwerpenaars met initiatief. Reglement - Goedkeuring

Aanleiding en context

Op 29 mei 2017 (jaarnummer 296) keurde de gemeenteraad de aanpassing van het subsidiereglement Stadsmakers, voor Antwerpenaars met initiatief goed.

Op 29 mei 2017 (jaarnummer 300) besliste de gemeenteraad om de bevoegdheden voor verenigingsleven over te dragen aan de districtsraden, meer bepaald het reglement voor het aanwenden van districtsbudgetten specifiek voor wijk- of burgerinitiatieven, het reglement voor het ondersteunen van wijkactiviteiten en projecten in de wijk en het reglement voor het ondersteunen van socioculturele verenigingen en wijkverenigingen. Deze nieuwe bevoegdheden voor het district gaan in op 1 januari 2019.

Het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende verkeersreglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens is van toepassing op de speelstraten.

Het koninklijk besluit van 9 oktober 1998 dat het koninklijk besluit van 1 december 1975 over het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer wijzigt door onder andere de inrichting van speelstraten te voorzien is van toepassing op de speelstraten.

Het ministerieel besluit van 11 oktober 1976 over de minimumafmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens is van toepassing op de speelstraten.

Argumentatie

Het op 29 mei 2017 (jaarnummer 296) goedgekeurde reglement Stadsmakers, voor Antwerpenaars met initiatief wordt vanaf 1 januari 2019 bevoegdheid van de districten, met uitzondering van de toelating voor het organiseren van een speelstraat en de ondersteuning van de individuele straatvrijwilligers.

Het organiseren van een speelstraat kan wettelijk niet gedelegeerd worden naar het bevoegdheidsniveau van de districten, omwille van hogere wetgeving die van toepassing is op de speelstraten, namelijk:

- het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende verkeersreglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens,
- het koninklijk besluit van 9 oktober 1998 dat het koninklijk besluit van 1 december 1975 over het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer wijzigt door o.a. de inrichting van speelstraten te voorzien
- en het ministerieel besluit van 11 oktober 1976 over de minimumafmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens.

Daarom blijft de toelating voor het organiseren van een speelstraat stedelijke bevoegdheid. Het toekennen van een eventuele bijhorende subsidie wordt wel de bevoegdheid van het district.

De ondersteuning van de straatvrijwilligers, dit zijn individuele inwoners van de stad Antwerpen die op vrijwillige basis zwerfvuil opruimen en sluikstort melden in hun straat of buurt, blijven een stedelijke bevoegdheid omdat het om particulieren, soms kwetsbare burgers, gaat die door de stad als één groep ondersteund worden met een uniform en coherent vrijwilligersbeleid, logistieke ondersteuning, aangepast vormingsaanbod en professionele zorg.

Financiële gevolgen

Nee

Strategisch kader

Dit besluit past in de realisatie van volgende doelstellingen/projecten:

- 6 - Harmonieuze stad
  - 1SHM08 - Antwerpse burgers en verenigingen nemen deel aan de rijkgeschakeerde stadsgemeenschap en geven deze actief mee vorm
    - 1SHM0801 - Stadsbewoners zijn betrokken bij het samenleven in hun woonomgeving
- 6 - Harmonieuze stad
  - 1SHM08 - Antwerpse burgers en verenigingen nemen deel aan de rijkgeschakeerde stadsgemeenschap en geven deze actief mee vorm
    - 1SHM0804 - Verenigingen zijn toegerust om de deelname van hun achterban aan de samenleving te versterken en ontmoeting tussen Antwerpenaren tot stand te brengen
- 6 - Harmonieuze stad

- 1SHM08 - Antwerpse burgers en verenigingen nemen deel aan de rijkgeschakeerde stadsgemeenschap en geven deze actief mee vorm
  - 1SHM0806 - Beschikbare ruimte wordt zo ontsloten dat ze leidt tot meer gemeenschapsvorming
- 6 - Harmonieuze stad
  - 1SHM08 - Antwerpse burgers en verenigingen nemen deel aan de rijkgeschakeerde stadsgemeenschap en geven deze actief mee vorm
    - 1SHM0807 - Senioren, personen met een handicap, holebi's en transgenders worden ondersteund op het vlak van inspraak, verenigingsleven en deelname aan activiteiten.
- 6 - Harmonieuze stad
  - 1SHM05 - De gezondheid van de burger is bevorderd en de gezondheidsongelijkheid verminderd
    - 1SHM0503 - De burger is ondersteund in zijn/haar keuze voor een gezonde leefstijl
- 6 - Harmonieuze stad
  - 1HHM01 - De sociale grondrechten van alle Antwerpenaren en in het bijzonder van mensen in armoede zijn gegarandeerd
    - 1HHM0104 - Er is een ruim en divers aanbod aan preventieve gezinsondersteuning voor (aanstaande) gezinnen met als ankerpunt de huizen van het kind
- 6 - Harmonieuze stad
  - 1HHM01 - De sociale grondrechten van alle Antwerpenaren en in het bijzonder van mensen in armoede zijn gegarandeerd
    - 1HHM0107 - Door in te zetten op e-inclusie hebben alle Antwerpenaren toegang tot de digitale kennismaatschappij

Besluit

De gemeenteraadscommissie sociale zaken, wonen, diversiteit en inburgering en samenlevingsopbouw legt het volgende voor aan de gemeenteraad.

Artikel 1

De gemeenteraad beslist om het subsidiereglement 'Stadsmakers, voor Antwerpenaars met initiatief', goedgekeurd op 29 mei 2017 (jaarnummer 296), vanaf 1 januari 2019 op te heffen.

Artikel 2

De gemeenteraad beslist om het reglement 'toelating speelstraten' goed te keuren.

Artikel 3

De gemeenteraad beslist dat het reglement 'toelating speelstraten' in werking treedt op 1 januari 2019.

Artikel 4

De gemeenteraad beslist om het reglement 'ondersteuning van straatvrijwilligers' goed te keuren.

Artikel 5

De gemeenteraad beslist dat het reglement 'ondersteuning van straatvrijwilligers' in werking treedt op 1 januari 2019.

Artikel 6

Dit besluit heeft in principe geen financiële gevolgen.

Bijlagen

1. 20180313_ontwerpreglement_speelstraten.docx
2. 20180315_ontwerpreglement_straatsvrijwilligers.docx

Reglement voor de toelating voor het organiseren van een speelstraat

---

Artikel 1: Doel van een speelstraat

Bewoners kunnen de toelating vragen om in hun straat een tijdelijke speelstraat te organiseren.

Speelstraten zijn een instrument om de stad Antwerpen meer kindvriendelijk te maken. Met de speelstraten wordt het openbaar domein tijdelijk ter beschikking gesteld van de zwakste weggebruiker, namelijk het spelende kind. Dankzij het afsluiten van (een deel van) een straat kunnen kinderen er vrij spelen.

Speelstraten evolueren in de richting van ontmoetingsplaatsen: spelende kinderen zorgen voor meer contacten tussen de ouders, wat de sociale cohesie ten goede komt.

Artikel 2: Omschrijving van een speelstraat

Voor de volledige duur van de speelstraat is de straat autoluw tijdens aangegeven speeluren. De straat wordt dus afgesloten voor doorgaand verkeer, zodat kinderen er vrij kunnen spelen.

Artikel 3: Organisator van de speelstraat

Bewoners kunnen enkel een speelstraat aanvragen voor hun eigen straat of straatdeel, nooit voor een andere straat.

Verenigingen en scholen kunnen geen aanvraag indienen voor het organiseren van een speelstraat.

Artikel 4: Locatie van de speelstraat

De stad Antwerpen kan enkel toelating verlenen voor het organiseren van een speelstraat:

- op het grondgebied van de stad Antwerpen,
- in een straat waar de maximum snelheid reeds beperkt is tot 50 kilometer per uur of trager,
- in een straat of buurt met overwegend een woonfunctie, zonder doorgaand verkeer in de straat zelf,
- in een straat die niet op de route van het openbaar vervoer ligt.

Een speelstraat mag georganiseerd worden in een straat in de nabijheid van parken, speeltuinen en buurtpleintjes.

Artikel 5: Moment van de speelstraat

Bewoners kunnen kiezen voor een:

- korte speelstraat: één of twee dagen, in schoolvakanties of verlengde weekends
- lange speelstraat: drie tot veertien dagen, enkel in de paas- of zomervakantie

Indien tijdens de periode van de speelstraat wegen- of nutswerken zijn gepland, kan de speelstraat niet doorgaan. In overleg met de aanvragers kan de periode verzet worden.

In scenario's van overmacht in de verkeersafwikkeling, zoals onverwachte manifestaties, onverwachte werken, verkeersomleidingen, krijgen deze voorrang op de speelstraat.

Een combinatie van een korte speelstraat en een lange speelstraat in dezelfde maand kan niet.

Artikel 6: Voorwaarden

De openbare weg die bewoners als speelstraat willen inrichten, moet tijdelijk afgesloten worden telkens tijdens de aangevraagde speeluren, met het materiaal dat de stedelijke diensten daartoe leveren.

Een speelstraat wordt afgebakend met speciale afsluitingen, waarop een verkeersbord C3 met onderbord 'speelstraat' en de speeluren zijn aangebracht. Deze borden zijn vast bevestigd. Er worden voldoende afsluitingen, afhankelijk van de breedte van de straat en het advies van de verkeerspolitie, geplaatst om de speelstraat duidelijk af te bakenen. De hekken worden geplaatst onder toezicht en verantwoordelijkheid van de wegbeheerder.

Indien tijdens de speeluren spelinfrastructuur wordt geplaatst, moet voldoende doorgang vrij blijven voor de toegelaten wagenbestuurders en prioritaire voertuigen. Telkens na afloop van de speeluren verwijderen de bewoners de spelinfrastructuur.

Bewonersparkeren blijft toegelaten. Voetgangers en spelende kinderen hebben altijd voorrang op alle andere weggebruikers, fietsers inbegrepen.

Handelszaken en parkeergarages blijven bereikbaar.

Straatbewoners of eigenaars van een parkeerplaats mogen tijdens de speelstraat stapvoets de straat in- en uitrijden.

Bewoners of bezoekers van eventuele handelszaken worden geacht de straatafsluitingen zelf te verplaatsen bij het in- en uitrijden van de speelstraat.

In de zomervakantie lopen de speeluren tussen ten vroegste 12 uur en ten laatste 21 uur. Alle andere periodes kan een speelstraat ten vroegste om 12 uur beginnen en stopt zij ten laatste om 20 uur. Binnen deze limieten kunnen de bewoners de speeluren zelfbepalen.

De gekozen uren blijven gelden gedurende de hele periode van de speelstraten, tenzij de verkeerspolitie anders toelaat.

Artikel 7: Wat mag niet?

De stad verleent geen toelating voor het organiseren van een speelstraat:

- die gericht is op religiebeleving of –verspreiding
- of als winstgevend of commercieel initiatief
- of als initiatief van een politieke partij.

Artikel 8: Hoe en wanneer aanvragen?

Elke aanvraag moet tijdig en volledig worden ingediend via de databank voor verenigingen en vrijwilligers.

Korte speelstraat (één of twee dagen, in schoolvakanties en verlengde weekends):

- Aanvraagformulier korte speelstraat: staat altijd klaar in de databank
- Aanvraagtermijn: minimum 6 weken op voorhand
- Hoe vaak: maximum 2 per maand en niet aaneensluitend

Lange speelstraat (drie tot veertien dagen, in de paasvakantie of zomervakantie):

- Paasvakantie:
  - Uiterste aanvraagdatum: in januari (exacte datum wordt elk jaar gecommuniceerd)
  - Aanvraagformulier staat online vanaf december
- Juli:
  - Uiterste aanvraagdatum: in april (exacte datum wordt elk jaar gecommuniceerd)
  - Aanvraagformulier staat online vanaf maart
  - Hoe vaak: maximum 1 per maand
- Augustus:
  - Uiterste aanvraagdatum: in mei (exacte datum wordt elk jaar gecommuniceerd)
  - Aanvraagformulier staat online vanaf april

- Hoe vaak: maximum 1 per maand

De aanvrager van de toelating voor het organiseren van een speelstraat kan in het betreffende district bijkomende ondersteuning vragen. Het district beslist over de modaliteiten van deze ondersteuning.

Artikel 9: Peters / meters

Vijf peters en/of meters die in de speelstraat wonen, geven zich vrijwillig op om peter / meter te zijn van de speelstraat.

Zij ondertekenen de engagementsverklaring en zijn aanspreekpunt voor het district, de stadsdiensten en andere bewoners.

Zij zijn aanwezig op straat tijdens de speelluren en houden informeel toezicht op het goede verloop van de speelstraat.

Zij plaatsen de straatafsluitingen bij aanvang van de speelluren en nemen ze weg aan het einde van de speelluren, gedurende de hele periode van de speelstraat.

Zij zijn niet verantwoordelijk voor gebeurlijke ongevallen.

Zij zijn beschermd door de verzekering van de stad voor organisatoren en helpende handen.

Artikel 10: Bewonersenquête

Bij de eerste en tweede editie van een lange speelstraat wordt, na een positief advies van de verkeerspolitie, een bewonersenquête afgenomen. Vanaf de derde opeenvolgende editie in hetzelfde deel van de straat is dat niet meer nodig.

In een straat waarin meer dan drie jaar geen speelstraat georganiseerd is, of in een straat waar zich tijdens een vorige editie van een speelstraat problemen voordeden, dient de bewonersenquête opnieuw te worden afgenomen.

Elk huisnummer in de kandidaat-speelstraat heeft één stem.

Een pand dat officieel in een aanpalende straat ligt, maar de toegangsdeur in de speelstraat heeft, krijgt eveneens een stem per adres.

Elk huisnummer krijgt de informatie over de geplande speelstraat en kan schriftelijk, telefonisch of digitaal een voor- of tegenstem uitbrengen.

Een speelstraat heeft 50 % + 1 van uitgebrachte positieve stemmen nodig voor een toelating van de stad.

Artikel 11: Beoordeling van de aanvraag

Het stadscollege beslist over de toelating tot het organiseren van een speelstraat, na:

- bindend advies van de politie (politie openbare orde en evenementen voor korte speelstraten, verkeerspolitie voor lange speelstraten),
- advies van de technisch consulent van het district,
- bindend advies van het districtscollege in geval van een lange speelstraat
- en het resultaat van de bewonersenquête, indien die afgenomen is.

Het district beslist over het eventueel toekennen van het subsidiebedrag en het ontlenen van spelmateriaal.

Artikel 12: Controle

Medewerkers van de stad en het district en de politie hebben steeds het recht om een speelstraat te controleren en feedback te geven aan de organisatoren van de speelstraat.

De stad kan beslissen de toelating voor de speelstraat te annuleren:

- bij het niet of niet correct plaatsen en verwijderen van de straatafsluitingen,
- bij het herhaald afwezig zijn van de peters en meters tijdens de speelluren,
- bij het niet naleven van de afgesproken speelluren

- of bij herhaalde klachten.

Na een dergelijke annulering moet voor een volgende editie van een lange speelstraat opnieuw de volledige procedure, die geldt voor een eerste speelstraat, inclusief de bewonersenquête, doorlopen worden.

Artikel 13: Communicatie

Het gezamenlijke logo van de stad Antwerpen en van het district is duidelijk aanwezig in de straat tijdens de hele duur van de speelstraat.

De publieke aankondiging van de speelstraat moet in het Nederlands gebeuren.

Artikel 14: Verzekering

Een speelstraat organiseren gebeurt onder eigen verantwoordelijkheid.

De stad Antwerpen voorziet in een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid voor de organisatoren en de 'helpende handen' van de speelstraat. Dit zijn mensen die meehelpen om de speelstraat te organiseren.

Om een beroep te kunnen doen op deze verzekering moeten de namen van deze helpende handen ingediend worden met de aanvraag. De verzekeraar houdt zich het recht voor deze lijst tijdens de speelstraat te controleren. Bij eventuele ongevallen vraagt de verzekering een getuigenverslag.

Voor deelnemers aan de speelstraat voorziet de stad geen verzekering voor burgerlijke aansprakelijkheid en lichamelijk letsel.

Artikel 15: Fundamentele vrijheden

Ieder die een toelage van de stad ontvangt of rechtstreeks of onrechtstreeks gebruik maakt van stedelijke infrastructuur engageert zich om op een constructieve manier mee te werken aan de opbouw van een stad waarin burgers zonder onderscheid, met respect voor elkaar, harmonieus samenleven. Uiteraard betekent dit de volstrekte naleving van de Grondwet, de wetten van het Belgische volk en het Europees Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

De toelage of infrastructuur aanwenden op een wijze die in strijd is met het engagement leidt steeds tot sancties zoals:

- weigeren of terugvorderen van de toelage;
- eenzijdig beëindigen van de samenwerking;
- verhuurverbod in alle stedelijke centra;
- weigeren logistieke ondersteuning.

De stad Antwerpen of het district kunnen niet aansprakelijk worden gesteld voor de schade die geleden wordt naar aanleiding van de opgelegde sancties.

Artikel 16: Inwerkingtreding van het reglement

Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2019.

Artikel 17: Van toepassing zijnde besluiten op speelstraten

De speelstraten zijn geregeld in volgende besluiten:

- het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende verkeersreglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens;
- het koninklijk besluit van 9 oktober 1998 dat het koninklijk besluit van 1 december 1975 over het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer wijzigt door onder andere de inrichting van speelstraten te voorzien;
- het ministerieel besluit van 11 oktober 1976 over de minimum afmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens.

Reglement voor de ondersteuning van individuele straatvrijwilligers

---

Artikel 1: Omschrijving van een straatvrijwilliger

Straatvrijwilligers zijn bewoners, ouder dan 16 jaar, die op vrijwillige basis zwerfvuil opruimen en sluikestort melden in hun straat of buurt op het grondgebied van de stad Antwerpen. Zij nemen een voorbeeldfunctie op.

Een straatvrijwilliger bepaalt zelf wanneer, hoe vaak en voor welke termijn hij of zij zich inzet.

Artikel 2: Doel van het ondersteunen van een straatvrijwilliger

Door de straatvrijwilligers wordt jaarlijks een grote hoeveelheid zwerfvuil opgeruimd. Dit komt het straatbeeld in de stad Antwerpen ten goede.

Het vrijwilligerswerk van de straatvrijwilligers heeft een sensibiliserend effect op burens en passanten.

De straatvrijwilligers voelen door hun vrijwilligerswerk eigenaarschap en medeverantwoordelijkheid over (de netheid van) het openbaar domein.

Het vrijwilligerswerk van de straatvrijwilligers zorgt voor sociale controle in de wijk.

Het vrijwilligerswerk is voor straatvrijwilligers uit kansengroepen een hefboom tegen isolement en kansarmoede.

Artikel 3: Aanvragen

Een inwoner van de stad Antwerpen kan zich doorlopend kenbaar maken als kandidaat-straatvrijwilliger.

Artikel 4: Voorwaarden

Een kandidaat is pas ingeschreven als straatvrijwilliger na een kennismakingsgesprek.

Straatvrijwilligers onthouden zich van discriminerende of aanstootgevende gedragingen en uitingen en gebruiken het ter beschikking gestelde materiaal op een correcte manier. Zo niet behoudt de stad zich het recht voor de samenwerking stop te zetten.

Artikel 5: Ondersteuning

De stad stelt voor de straatvrijwilliger een afvalgrijper, een paar werkhandschoenen en rode zwerfvuilzakken ter beschikking.

De straatvrijwilliger krijgt een jas en een identificatiebadge.

De stad Antwerpen voorziet in een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid en lichamelijke ongevallen voor de straatvrijwilligers.

De stad Antwerpen biedt verder een uniform en coherent vrijwilligersbeleid, een afstemming met de betrokken stedelijke diensten en een aangepast vormings- en ondersteuningsaanbod.

Artikel 6: Fundamentele vrijheden

Ieder die een toelage van de stad ontvangt of rechtstreeks of onrechtstreeks gebruik maakt van stedelijke infrastructuur engageert zich om op een constructieve manier mee te werken aan de opbouw van een stad waarin burgers zonder onderscheid, met respect voor elkaar, harmonieus samenleven. Uiteraard betekent dit de volstrekte naleving van de Grondwet, de wetten van het Belgische volk en het Europees Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

De toelage of infrastructuur aanwenden op een wijze die in strijd is met het engagement leidt steeds tot sancties zoals:

- weigeren of terugvorderen van de toelage;
- eenzijdig beëindigen van de samenwerking;
- verhuurverbod in alle stedelijke centra;
- weigeren logistieke ondersteuning.

De stad Antwerpen of het district kunnen niet aansprakelijk worden gesteld voor de schade die geleden wordt naar aanleiding van de opgelegde sancties.

Artikel 7: Inwerkingtreding van het reglement

Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2019.

